

مطالعات اجتماعی

وزارت آموزش و پرورش
اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳ کرج

پایه تحصیلی: ششم ابتدایی

موضوع: سوالات درس دهم

چه عواملی موجب گسترش علوم و فنون در دهه های اسلامی شده؟

ردیف	سوالات
۱	<p>گزینه ی درست را انتخاب کنید.</p> <p>۱- مسلمانان به وسیله ی اسطرلاب جهت چه چیزی را مشخص کردند و کدام علم در ساخت آن کاربرد دارد؟</p> <p>☐ الف) موقعیت ستاره ها - فیزیک</p> <p>☐ ب) زمان طلوع خورشید - فیزیک</p> <p>☐ ج) موقعیت ستاره ها - ریاضی</p> <p>☐ د) زمان طلوع خورشید - ریاضی</p> <p>۲- مسلمانان آثار علمی ایران را از چه زبانی به چه زبانی ترجمه کردند؟</p> <p>☐ الف) یونانی به عربی</p> <p>☐ ب) پهلوی به عربی</p> <p>☐ ج) دری به عربی</p> <p>☐ د) سانسکریت به عربی</p> <p>۳- مسلمانان فن کاغذسازی را از کدام کشور آموختند؟</p> <p>☐ الف) یونان</p> <p>☐ ب) ایران</p> <p>☐ ج) چین</p> <p>☐ د) مصر</p> <p>۴- دانشگاه جندی شاپور در کدام شهر و در زمان کدام حکومت تأسیس شد؟</p> <p>☐ الف) اهواز - سامانیان</p> <p>☐ ب) ری - سامانیان</p> <p>☐ ج) اهواز - ساسانیان</p> <p>☐ د) ری - ساسانیان</p>

۵- کدام گزینه نادرست است؟

الف) ساسانیان در بخارا کتابخانه ی عظیمی داشتند.

ب) ابن سینا در کتابخانه ی بخارا مشغول تحقیق بود.

ج) دانشگاه جندی شاپور در زمان ساسانیان تأسیس شد.

د) دانشگاه جندی شاپور تا سیصد سال به کار خود ادامه داد.

۶- در چند جمله از عبارت های زیر ، اطلاعات نادرست نوشته شده است؟

- معروف ترین بیمارستان در بغداد را خواجه نظام الملک تأسیس کرده بود.

- نخستین بیمارستان و مدرسه ی پزشکی ، دانشگاه جندی شاپور بود.

- نظامیه های اصفهان و بغداد معروف بودند.

- دانشگاه جندی شاپور در زمان سامانیان و در اهواز تأسیس شد.

الف) چهار ب) یک ج) دو د) سه

۷- کدام امامان کلاس های درس داشتند و شاگردان زیادی را تربیت کردند؟

الف) امام محمدباقر (ع) و امام رضا (ع)

ب) امام محمدباقر (ع) و امام صادق (ع)

ج) امام محمدباقر (ع) و امام حسن عسکری (ع)

د) امام محمدباقر (ع) و امام حسن (ع)

۸- کدام گزینه درست نیست؟

الف) نظامیه های نیشابور و بغداد معروف بودند.

ب) دانشگاه های امروز جهان تقلیدی از مدرسه ی جندی شاپور است.

ج) نظامیه توسط خواجه نظام الملک تأسیس شد.

د) شهرهای بغداد ، اصفهان و ری رصدخانه داشتند.

۹- به ترتیب « نظامیه » و « معروف ترین بیمارستان در بغداد » توسط چه کسی تأسیس شد؟

الف) خواجه نظام الملک - عضدالدوله ب) عضدالدوله - خواجه نظام الملک

ج) ابوعلی سینا - عضدالدوله د) اسماعیل جزری - عضدالدوله

۱۰- مسلمانان برای تعیین قبله و کشتیرانی در دریاها به کدام علوم نیاز داشتند؟

الف) ریاضیات و فیزیک ب) ریاضیات و هندسه

ج) ریاضیات و ستاره شناسی د) هندسه و فیزیک

۲ درست یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

درست	نادرست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

۱- مهم ترین علت پیشرفت علمی مسلمانان تعالیم دین اسلام بود.
۲- مدرسه ی نظامیه توسط عضدالدوله تأسیس شد.
۳- رصدخانه ها محل تحقیق درباره ی ستارگان بودند.
۴- در دوره ی اسلامی تجارت و بازرگانی فقط از راه دریاها رونق داشت.

۳ جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل کنید.

۱- مسلمانان به وسیله ی ..... موقعیت ستاره ها را مطالعه می کردند.
۲- معروف ترین بیمارستان توسط ..... در بغداد تأسیس شد.
۳- نخستین بیمارستان و از مهم ترین مراکز علمی در دوره ی اسلامی ..... بود.
۴- دانشگاه های امروز جهان تقلیدی از ..... است.
۵- یکی از وزیران معروف ایرانی که مدارس نظامیه را تأسیس کرد ..... بود.

۴ به پرسش های زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱- مسلمانان با توجه به چه چیزی مسیر خودشان را در دریاها پیدا می کردند؟
۲- علوم و فنون چگونه به اروپا راه یافت؟
۳- مراکز علمی جهان اسلام را نام ببرید.
۴- شهرهایی را که رصدخانه داشتند نام ببرید. (۳ شهر)
۵- نام دو نظامیه ی معروف را بنویسید.

به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید.

- ۱- عوامل گسترش علوم و فنون در دوره ی اسلامی را نام ببرید. (۵ مورد)
- ۲- سخن پیامبر گرامی اسلام درباره ی کسب علم را بنویسید.
- ۳- دلایل نیاز مسلمانان به علم ریاضیات و ستاره شناسی را نام ببرید. (۴ مورد)
- ۴- نظامیه ها چگونه مدارس بودند؟
- ۵- عصر تاریکی در اروپا به چه دوره ای گفته می شود؟

پایه تحصیلی: ششم ابتدایی
موضوع: پاسخ سوالات درس دهم
پر عملی موجب کنش علوم و فنون دهم ریاضی شرف

ردیف	پاسخ
۱	۱- ج ، ۲- ب ، ۳- ج ، ۴- ج ، ۵- الف ، ۶- د ، ۷- ب ، ۸- ب ، ۹- الف ، ۱۰- ج
۲	۱- درست ، ۲- نادرست ، ۳- درست ، ۴- نادرست
۳	۱- اسطراب ، ۲- عضالدوله ، ۳- دانشگاه جندی شاپور ، ۴- مدارس نظامیه ، ۵- خواجه نظام الملک
۴	۱- با توجه به جهت ستاره ی قطبی در آسمان ۲- با ترجمه ی آثار علمی مسلمانان توسط اروپاییان ۳- دانشگاه ، کتابخانه ، رصدخانه ، نظامیه ، رصدخانه و بیمارستان ۴- بغداد ، اصفهان و ری ۵- نیشابور و بغداد
۵	۱- آموزه های دین اسلام ، ترجمه ، حمایت فرمانروایان از دانشمندان ، تجارت و بازرگانی ، کاغذسازی ۲- به دنبال کسب علم باشید حتی اگر در چین باشد. ۳- تعیین جهت قبله ، انجام عبادت ها ، پی بردن به ساعات طلوع و غروب خورشید ، کشتیرانی در دریاها ۴- مدرسی بودند که عده ی زیادی از افراد در آن ها علم می آموختند و همان جا زندگی می کردند و حکومت خرج تحصیل و زندگی آن ها را می داد. ۵- در دوره ای که مسلمانان به پیشرفت های بزرگ علمی دست یافته بودند مردم اروپا در جهل و خرافات زندگی می کردند و از پیشرفت های علمی در بین آن ها خبری نبود. این دوره به عصر تاریکی معروف است.